

Østfold Bondelag
Løkenveien 4
1811 ASKIM

Trondheim, 28.06.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/5705

Saksbehandler:
Lise Rognes

Vedtak i klagesak om avslag på søknad om skadefelling av ulv i Hvaler og omkringliggende kommuner

Vi viser til klage 23. juni 2023 fra Østfold bondelag på Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt vedtak 21. juni 2023. Klagesaken ble oversendt til oss 5. juli 2023.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak. Vedtaket er fattet etter rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages.

Bakgrunn for saken

Statsforvalteren mottok 19. juni 2023 søknad om skadefelling av ulv på Hvaler og omliggende kommuner fra Østfold bondelag. Bakgrunnen for søknaden var angrep fra ulv natt til mandag 19. juni 2023 på utmarksbeite på Vesterøy i Hvaler kommune. Statens Naturoppsyn bekreftet at 13 sauer/lam ble drept eller skadet av ulv i det aktuelle angrepet.

Statsforvalteren avsto søknaden 21. juni 2023 og ga i vedtak 22. juni 2023 tilsagn om tilskudd til forebyggende tiltak i form av ekstraordinært tilsyn og tidlig sanking.

Det ble jevnlig observert ulv på Hvalerøyene frem til natt til 27. juni 2023. Den 27. juni ble det observert en ulv i Fredrikstad på vei nordover. Tilsagnene om tilskudd til forebyggende tiltak ble forlenget i vedtak 26. juni 2023.

Statsforvalteren er ikke kjent med at det har blitt observert ulv i Hvaler kommune etter 27. juni 2023.

Statsforvalteren fikk 30. juni 2023 svar på DNA-prøver som ble sendt inn etter angrepet. Hvalerulven viste seg å være en hannulv, født 2022 i Setten (V1116). Dyret er et første generasjons avkom (F1) av en innvandret finsk-russisk ulv.

Klagen

Østfold Bondelag viser til at det er for lite areal i Hvaler kommune til at ha et ulverevir der, og det er heller ikke ønskelig å ha ulv på Hvaler selv om kommunen ligger innenfor ulvesonen. Det vises også til at det er utfordrende førsituasjon for beitebrukerne, samt at vaktlagene som holder vakt over beitedyrene begynner å bli slitne.

Det vises til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Betinget kvote

Skadefelling skal kun iverksettes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18. Vi viser i den forbindelse til rovviltnemnda i region 4 og 5 sine vurderinger i forbindelse med vedtak om kvote for betinget skadefelling av ulv av 15. mai 2023, der det ble fastsatt en kvote på 10 ulv for region 4 og 5, gjeldende for perioden 1. juni 2023 til 15. februar 2024.

Vedtaket er klagebehandlet av Klima- og miljødepartementet 14. juli 2023 og departementet har stadfestet nemndas vedtak. Av departementets vedtak fremgår det at rovviltpolitikken er bygget opp om prinsippet om geografisk differensiert forvaltning, og Stortinget har vedtatt at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Innenfor ulvesonen og området prioritert til andre rovviltarter stilles større krav om tilpassing av beitenæringene til en fast forekomst av rovvilt. Videre er det viktig å skjerme individer med verdifull genetik.

Vedtaket om betinget kvote har gitt Statsforvalteren i Oslo og Viken myndigheten til å vurdere skadefelling av ulv i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling skal statsforvalteren vektlegge føringene i regional forvaltningsplan, samt drøfte de opplistede skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet

Skjønnskriteriene som særlig skal tas hensyn til er

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtak skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr.

Områdets betydning som beitemark, skadeomfang og potensiale for skade, forebyggende tiltak

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, forutsatt at det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger for å avverge skade.

Statsforvalteren viser til at skadetilfellene har skjedd innenfor den nasjonalt fastsatte ulvesonen. Forvaltningsplanen for området gir føringer på at det skal være høy terskel for å innvilge skadefelling av ulv innenfor forvaltningsområdet som er prioritert for ulv. Aktuelt området er i forvaltningsplanen ikke avsatt som beiteprioritert område. Statsforvalteren legger til grunn at det ikke har vært registrert ulv på Hvaler tidligere, med mulig unntak i 1941.

Det har tidligere i kommunen ikke vært fokus på forebyggende tiltak. Da terskelen for skadefelling skal være høy innenfor ulvesonen og forebyggende tiltak skal være prøvd først, har statsforvalteren gitt tilsagn om tilskudd til forebyggende tiltak i form av ekstraordinært tilsyn og tidlig sanking. Statsforvalteren vurderte da klagen ble mottatt, at det fremdeles var mulig å fortsette de forebyggende tiltakene som var satt inn.

Miljødirektoratet er enig i statsforvalterens vurderinger og tiltrer disse. Det skal være høye terskel for å ta ut skadegjørende individer innenfor ulvesonen, og andre forebyggende tiltak skal være forsøkt før det eventuelt gis fellingstillatelse, jf. rowiltforskriften § 9. I dette tilfellet ble det etter mottak av søknad om skadefelling, gitt tilsagn til forebyggende tiltak. Tiltakene hadde god forebyggende effekt da det ikke ble meldt inn flere skadetilfeller etter at tiltakene ble satt inn. Da det kan settes inn forebyggende tiltak, og med det finnes andre tilfredsstillende løsninger, er vi enige med statsforvalterne i at vilkårene å gi tillatelse til skadefelling ikke oppfylt er.

Statsforvalterens vedtak om å avslå søknad om skadefelling, opprettholdes.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt vedtak og vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet. Vi tiltrer i det vesentlige statsforvalterens vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalterens vedtak.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Lise Rognes
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL